

T.E.S.

în

Republica
Democrată
Germană

„Aflat pentru prima oară în turneu într-o țară din Europa și jucând tocmai aici, la Berlin, ansamblul Teatrului Evreiesc din București aduce cu sine dovada eforturilor politicii culturale socialiste, de a prezenta varietatea și bogăția artei umane. Ne-am întâlnit cu artiști care, încă în anii '50, în patria lor socialistă, în afară de folclor, au jucat în limba idiș pe Brecht, Schiller, Lessing și Büchner, deschizând astfel calea înțelegerii”.

(NEUES DEUTSCHLAND)

„Seară aceasta n-a fost o seară de teatru obișnuit! A fost o seară în care se simboliza puterea de a supraviețui a unei vechi culturi. Teatrul Evreiesc de Stat din București este cel mai vechi teatru evreiesc din lume care joacă în limba idiș. (...) În viziunea scenică a lui Franz Auerbach, vechea legendă dramatică Dibuk dobândește o nouă strălucire. În spectacol, nimic nu este imitație din folclor. Totul are un efect autentic nemijlocit. O lume, aproape, de basm, așa cum o cunoaștem din picturile lui Chagall. Se simte că acest ansamblu, mai ales membrii săi

Prestigioase ecouri internaționale vin să reconfirme prețuirea de care se bucură, peste hotare, în ochii publicului și ai criticii, arta teatrală din țara noastră.

Nu de mult, la „Theater im Palast der Republik“ din capitala R.D.G. (singurul teatru ce-și continuă activitatea și în lunile de vară), s-a desfășurat turneul Teatrului Evreiesc de Stat din București. Cele șase reprezentații, cu *Firul de aur* de Israel Berecovici, *Dibuk* de S. Anski și *Tevie lăptarul* (dramatizare de Benno Popliker, după Șalom Alechem), au fost primite cu viu interes, cu entuziasm.

Anunțat cu mult înainte de sosirea trupei, ca „un eveniment ieșit din comun”, ca „un prilej neobișnuit de întâlnire cu limba și cultura idiș”, turneul T.E.S. a suscitat atenția opiniei publice germane și s-a afirmat ca un real și important succes.

Iată câteva extrase din aprecierile critice apărute în presă, elocvente, în această direcție.

„mai în vîrstă, au crescut și s-au dezvoltat în buna tradiție a teatrului evreiesc. A evidenția realizări individuale ar fi nedrept, în cazul de față. Impresia generală a acestei mărețe seri de teatru este fascinantă și de neuitat.”

(Heinz Kersten, RADIO,

BERLIN VEST)

„Revista muzical-literară *Firul de aur* i-a impresionat foarte mult pe spectatorii de la „Theater im Palast”. Un spectacol foarte amuzant, plin de vervă, dar nu numai atât. A fost mult mai mult! Evocînd istoria acestui teatru, s-a evocat istoria evreilor din România, a fost evidențiată puterea culturii idiș. Acest teatru este considerat ca o arcă în care au găsit adăpost nu numai actorii, muzicienii, dramaturgii evrei, ci și publicul. Teatrul Evreiesc de Stat din România posedă actori multilateral înzestrați: spectacolul ne-a oferit posibilitatea de a cunoaște fructul mare și frumos pe care l-a rodit „Pomul verde” al Teatrului Evreiesc. Este o întâlnire unică, cu un teatru care are de spus ceva de durată.”

(K. L. Kerhardt, NEUE ZEIT)

„Tevie Lăptarul, ultima piesă a unui repertoriu bine chibzuit, cuprinzător, ne-a permis să aruncăm o privire asupra activității Teatrului Evreiesc de Stat din București. Dramatizarea lui Benno Popliker, ca și regia lui Adrian Lupu, scot în evidență relațiile sociale, redînd o imagine reală a evreilor asupriți în Europa, la întretărirea a două veacuri.

Applauzele deosebite de la sfîrșitul spectacolului s-au adresat lui Samuel Fischler, interpretul lui Tevie, care a redat în mod convingător multilateralitatea și contradicțiile acestei figuri umane. Ansamblul posedă artiști de valoare internațională, ca Seidy Glück, Abram Neimark, Leonie Waldman-Eliad, Manno Rippel, comici înnăscuți ca Rudy Rosenfeld și Bebe Berecovici și tineri artiști talentați ca Tricy Abramovici. Cu toții se simt continuatorii culturii poporului lor și își îndeplinesc cu cinste această misiune, angajați în peisajul cultural al României socialiste”.

(Hans Uslar, NEUES
DEUTSCHLAND)